

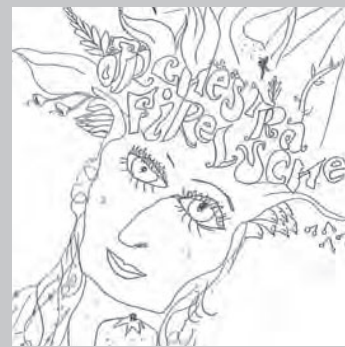
Una màgica capsa de música

Text > XAVIER CASTILLÓN

L'Orchestra Fireluche va néixer el 2002 com una curiosa i esplèndida evolució de l'activa escena musical que va esclatar a la Celler de Ter entre els últims anys del segle xx i els primers del XXI. De fet, entre els onze components de la Fireluche (un nom «prestat» per Eduardo Galeano), hi havia diversos músics provinents d'altres grups cellerencs, com ara Aquitamxé, Xacam, Insípidos o Haihober's, més orientats al pop-rock. Seguint l'exemple de formacions com ara la Bel Canto Orquestra, de Pascal Comelade i Cathy Claret, la Fireluche va decidir seguir un camí força propi i inèdit dins l'escena musical catalana: música instrumental elaborada amb un ampli arsenal d'instruments, sovint poc convencionals, i sobretot sense prejudicis estilístics. El resultat era equiparable a una màgica capsa de música farcida de petits detalls im-

previsibles, tant en les composicions pròpies com en les adaptacions lliures que feien de clàssics com ara «La vie en rose», un dels temes inclosos en aquest *Directe a La Planeta*, que reflecteix un concert gravat a la sala de teatre giro-nina el 29 de maig del 2004, quan el grup acabava de publicar el seu primer disc d'estudi.

El 29 de maig passat, just vint anys després del concert, es va publicar aquest disc: una autèntica meravella que mostra com la Fireluche feia els primers passos, segurs i decidits, d'una carrera que ja suma vint anys i nou discos, entre els quals, els seus dos memorables treballs amb Pau Riba. Rescatar aquesta gravació és més que arqueologia sonora. Serveix també per tornar a gaudir d'una música vitalista que tenia vocació d'eternitat i que, per tant, no ha perdut cap mena de vigència, interpretada per uns músics molt joves que

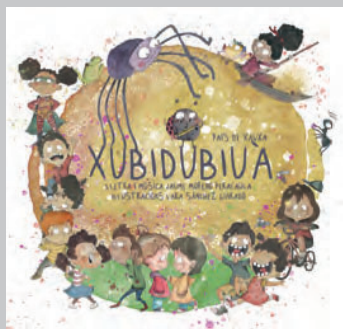

ORCHESTRA FIRELUCHE. *Directe a La Planeta*. U98 Music, 2024.

transmeten tanta energia com bellesa. A més, aquest artefacte sonor imprescindible s'ha publicat en cassetts regravades. Cada cinta va acompanyada d'un bolígraf per rebobinar-les i d'un CD, ja que no tothom té ara reproductor de cassetts (de fet, tampoc de CD; el disc també es pot escoltar a les plataformes).

EDUARD COSTA. *Ben amunt*. Eduard Costa, 2024.

PAÍS DE XAUXA. *Xubidubiua*. Música Global, 2024.

Nova etapa Text > X. C.

Membre durant tretze anys d'un dels grups de més èxit del país, Els Amics de les Arts, el banyolí Eduard Costa (1977) va iniciar la seva trajectòria en solitari el 2019 amb el projecte L'Últim Indi, en què el pop convivia amb sonoritats que el connectaven amb la natura. Ara ha iniciat una nova etapa simplement

com a Eduard Costa, amb un disc de set cançons que s'obre amb dos himnes de pur hedonisme ballable, «Ben amunt» i «Boom boom». Després el viatge continua per territoris més melòdics i tranquils, per radiografiar diferents fases de l'amor, fins a arribar a «Beautiful», eteri final en anglès, llengua que en altres temes és un anecdòtic *divertimento*.

Pioners renovats Text > X. C.

A punt de complir el seu trentè aniversari, el grup fundat pel cassanenc Jaume Moreno Peracaula, autor d'autèntics clàssics de la cançó infantil com «Amb la llum del fanalet» i «La granja d'en Jepet», es renova amb joves veus femenines i un ampliat i actualitzat ventall estilístic, que inclou el rock, la rumba, el

reggae i el funk. Però l'essència de País de Xauxa no ha canviat en tres dècades: cançons ben treballades, tant en la música com en la lletra, perquè els petits oients gaudeixin i aprenguin alhora. Ara que la música familiar viu un moment molt dolç, amb una gran oferta de qualitat creixent, aquests pioners reclamen la seva vigència.

Psicodèlia, encara

Text > RAMON MORENO

Els gironins Minibús Intergalàctic han tingut un fort impacte amb el seu primer disc, *Meditacions des dels miratges mercúrics*. Recuperant les essències de la psicodèlia i el *garage rock* dels seixanta i setanta, els gironins s'han convertit en un dels grups més interessants del panorama musical català. Santi Fontfría (guitarra, veus), Ivette Roig (baix), Aram Figueres (guitarra), Ícar Lozano (teclats, veus) i Edu Lazo (bateria) es van conèixer mentre estudiaven a la Universitat de Girona. Des de l'any 2021, en què es van formar, no han parat d'actuar i consolidar i fer evolucionar el seu so, que es va concretar l'any 2022 amb un primer EP homònim de tres cançons publicat per les Cases de la Música, que aniria seguit d'un altre EP enregistrat en directe que incloïa una espectacular versió de «Taxista» de Pau Riba, un

dels seus referents i el llegat del qual reivindiquen.

Meditacions des dels miratges mercúrics ha estat publicat pel segell gironí Neu!, i mostra un grup més elaborat i treballat, però incidint en la mateixa línia argumental i ampliant límits sonors, del rock psicodèlic a tocs lisèrgics, tot recordant també el folk-rock català dels anys seixanta d'inspiració dylaniana, com el «Romanço del fill de la vídua», que han actualitzat i que van enregistrar «Els 3 Tambors» l'any 1966 sobre una lletra de Pere Quart. Com a marca d'inici, el disc s'obre amb «Gos» i un atmosfèric ritme de sitar que toca Vicente Macià, productor del disc. A partir d'aquí se succeeixen nou temes més que se sustenten en unes lletres plenes d'ironia o de conya marinera, com «Drama nacional», en què canten que «carregues amb la derrota

MINIBÚS INTERGALÀCTIC.
Meditacions des dels miratges mercúrics. Neu!, 2024.
<https://www.instagram.com/minibus_intergalactic>

des de fa més de cent anys». De menys a més, amb sons d'orgues, guitarres distorsionades, ritme accelerat, fins als més de set minuts de «Roca crua». Pura èpica.

GRABU. *Time and again*. Picap, 2024. <<https://musikk.me/arnaugrabulosa>>

VERBALINE. X. *Verbaline*, 2024. <<https://www.instagram.com/verbaline>>

Identitat sonora Text > R. M.

Resulta difícil posar etiquetes a la música del garrotxí Arnau Grabulosa, *Grabu*. De moment ha publicat dos treballs que el presenten com un gran compositor i un músic excel·lent i complet. A banda, manté una intensa activitat com a productor, promotor musical del festival solidari Mússol i músic en diferents bandes, actualment amb Guillem Gisbert, a banda de les seves pròpies actuacions, que l'han portat als principals festivals

del país. El projecte en solitari de Grabu va néixer el 2022, amb el disc *Blast*, nominat al millor disc català de l'any de Ràdio 4, al qual ha seguit, ja aquest any, *Time and again*, amb sis composicions i un petit *interlude*, que es desenvolupen tot just en escassos vint minuts. Els seus temes, instrumentals, es basen en la improvisació, i una combinació de sons electrònics i ritmes de jazz i urbans que esdevenen una proposta eclèctica i minimalista, ben singular i molt personal.

Clàssics i alternatius Text > R. M.

Els gironins Verbaline celebren deu anys de trajectòria amb la publicació de *X*, un treball que aplega sis temes, dos dels quals són de nova factura. David Tulsà (bateria), Pere Servià (baix) i David Izquierdo (guitarra) formen un *power trio* amb arrels del millor rock dels anys setanta i l'alternatiu dels noranta. Fins ara, el grup havia publicat el disc *Burn Me With Fire* (2016), en format quartet, i *Choose To Be Free*, editat en dos

volums el 2022, en plena pandèmia. «Memories» i «Mery Anders» són les noves composicions de Verbaline, dos temes potents i melòdics, amb els quals s'acosten al rock alternatiu més actual. Per a *X*, el grup compta també amb la participació de les que foren vocalistes de la banda, Clara Quera i Gemma Martínez, que aporten els seus tocs soul a temes com «Confused in time» o «Lines», més tranquils i melòdics.